

The Four
Sahibzadas

ODIA

PUBLISHED BY AKAAL PURKH KI FAUJ

ଚାରି ସାହେବଜାଦା

ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ସାହେବଜୀଦା

ସାହେବଜୀଦା ଅଜିତ ସିଂ

ପାଉଣ୍ଡା ସାହିବରେ ରହିବା ସମୟରେ ଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ସିଂ ଜୀଙ୍କର ଜ୍ୟେଷ୍ଠପୁତ୍ର ସାହେବଜୀଦା ଅଜିତ ସିଂଙ୍କ ଜନ୍ମ ହେଲା ମାତା ସୁନ୍ଦରୀଙ୍କୁ ଔରଙ୍ଗ ର 26 ଜାନୁଆରୀ 1687 ଏବଂ ତା ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷ ଗୁରୁ ସାହେବ ଆନନ୍ଦପୁର ସାହେବକୁ ଫେରିଥିଲେ ଯେଉଁଠାରେ ଅଜିତ ସିଂ ଅନୁମୋଦିତ ଶିଖ ଶୈଳୀରେ ପାଳିତ ହୋଇଥିଲେ।

ବାବା ଅଜିତ ସିଂଙ୍କୁ ଧାର୍ମିକ ଗ୍ରନ୍ଥ, ଦର୍ଶନ ଏବଂ ଇତିହାସ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅଶ୍ତ୍ର ଚଢ଼ିବା, ଖଣ୍ଡା ଚାଳନା ଏବଂ ଡାର୍ଯ୍ୟାଜ ଭଳି ମୁଖ୍ୟ ସାମରିକ କଳା ଉପରେ ତାଲିମ ଦିଆଯାଇଥିଲା। ସେ ଜଣେ ସୁନ୍ଦର ଯୁଦ୍ଧକ, ଶକ୍ତିଶାଳୀ, ବୁଦ୍ଧିମାନ ଏବଂ ପୁରୁଷମାନଙ୍କର ଜଣେ ପ୍ରାକୃତିକ ନେତା ଭାବରେ ବଢ଼ି ଥିଲେ ।

ପ୍ରତିଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ସେ ତାଙ୍କ ସାନଭାଇ ବାବା ଜୁଝାର ସିଂଙ୍କ ସହ ସେମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କୁ ଏକାଠି କରି ଦୁଇଟି ବାଟାଲିୟନ ଗଠନ କରିଥିଲେ। ସେମାନେ ଖଣ୍ଡା ଏବଂ ଡାର୍ଯ୍ୟା ଦ୍ଵାରା ଯୁଦ୍ଧ ର ଅଭ୍ୟାସ କରୁଥିଲେ । ଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ସିଂ ଜୀ ବେଳେବେଳେ ଏପରି ସାମରିକ ବ୍ୟାୟାମରେ ନିଜ ପୁଅମାନଙ୍କୁ ଗର୍ବର ସହିତ ଦେଖୁଥିଲେ ।

ଆନନ୍ଦପୁର ସାହିବରେ 1699 ମସିହାରେ ବୈଶାଖୀ ଦିନ ଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ସିଂ ଜୀ ଶିଖ ସମ୍ପ୍ରଦାୟକୁ ନୂତନ କ୍ରମରେ - ଖାଲସା ଆନନ୍ଦପୁର ସହର ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ। ବାପଟିସମ ପରମ୍ପରା ଏକ ନୂତନ ପଥକୁ ପ୍ରକୃଳିତ କଲା । ଗୁରୁ ସାହିବଙ୍କ ଦୁଇ ପୁଅ - ସାହେବଜାଦା ଅଜିତ ସିଂ ଏବଂ ଜୁଝାର ସିଂ କ ସହ ହଜାର ହଜାର ଭକ୍ତ ବାପଟାଲସ ହୋଇଥିଲେ।

ବାବା ଅଜିତ ସିଂ ଜଣେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଏବଂ ସାହସୀ ଯୋଦ୍ଧା ଥିଲେ। ସେ ବହୁତ ଶୀଘ୍ର ଜୀବନରେ ଗୁରୁଙ୍କ ଯୁଦ୍ଧରେ ଭାଗ ନେବାକୁ ଲାଗିଲେ ଏବଂ ଅନେକ ଥର ଚମତ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । କୌଣସି ବିପଦ ତାଙ୍କୁ କେବେ ବି ହଇରାଣ କରିପାରିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ତାଙ୍କୁ ନିଜ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପଥରୁ ଅଟକାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

ଖାଲସା ସୃଷ୍ଟି ହେବାର କିଛି ସମୟ ପରେ ବାବା ଅଜିତ ସିଂ ତାଙ୍କର ପ୍ରଥମ ଦକ୍ଷତା ପରୀକ୍ଷା କରିଥିଲେ । ଉତ୍ତର-ପଶ୍ଚିମ ପଞ୍ଜାବ ର ପୋଥୋହରରୁ ଆସିଥିବା ଶିଖ ସଙ୍ଗତଙ୍କୁ ରାସ୍ତାରେ ଆକ୍ରମଣ କରି ଲୁଟ୍ କରାଯାଇଥିଲା, ସୁତରାଂ ନଦୀ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଆନନ୍ଦପୁର ସାହେବ ଠାରୁ ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଦୂରତା ରେ ।

ଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ସିଂ ଜୀ ସାହେବଜୀଦା ଅଜିତ ସିଂଙ୍କୁ ମାତ୍ର 12 ବର୍ଷ ବୟସରେ ସେହି ଗାଁକୁ ପଠାଇଥିଲେ 100 ଶିଖଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ଧରି ବାବା ଅଜିତ ସିଂ 13 ମଇ 1699 ରେ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚି ରେଙ୍ଗର ମାନଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡିତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଲୁଟ୍ ହୋଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ଉଦ୍ଧାର କରିଥିଲେ।

ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷ ତାଙ୍କୁ ଏକ କଠିନ କାର୍ଯ୍ୟ ଦାୟିତ୍ଵ ଦିଆଗଲା ଯେତେବେଳେ ପାହାଡ ମୁଖ୍ୟମାନେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ବାଦୀ କ୍ ଦ୍ଵାରା ସମର୍ଥିତ ହୋଇ ଆନନ୍ଦପୁର ସାହେବ କୁ ଆକ୍ରମଣ କଲେ | ସାହେବଜୀଦା ଅଜିତ ସିଂ ତାରାଗତ ଦୁର୍ଗର ପ୍ରତିରକ୍ଷା ର ଦାୟିତ୍ଵ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା ଯାହା ଆକ୍ରମଣର ପ୍ରଥମ ଚାର୍ଗେରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିଲା | ଜଣେ ଅଭିଜ୍ଞ ସୈନିକ ଭାବେ ଉଦେ ସିଂଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ସେ ଏହି ଆକ୍ରମଣକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ। ଏହା 29 ଅଗଷ୍ଟ 1700 ରେ ଘଟିଥିଲା। ସେ ଅକ୍ଟୋବର 1700 ରେ ନିର୍ମୋହଗଡ଼ର ଯୁଦ୍ଧରେ ମଧ୍ୟ ବୀରତ୍ଵର ସହ ଲଢ଼େଇ କରିଥିଲେ।

୧ March ମାର୍ଚ୍ଚ 1701 ରେ, ଏକ ଭକ୍ତଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀ, ଶିଖ୍ ଭକ୍ତଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀ, ଦାରାପ ଅଞ୍ଚଳରୁ (ବର୍ତ୍ତମାନର ସିଆଲକୋଟ ଜିଲ୍ଲା) ଆସିଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଗୁଜର୍ତ୍ତ ଏବଂ ରଜାର୍ସିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପଥପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯାଇଥିଲା। ସାହେବଜୀଦା ଅଜିତ ସିଂ ସେମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏକ ସଫଳ ଅଭିଯାନର ନେତୃତ୍ଵ ନେଇଥିଲେ।

ଥରେ ଜଣେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ସିଂ ଜୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ଆସି ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ନବ ବିବାହିତ ପତ୍ନୀ କୁ ହୋଶିଆରପୁର ନିକଟରେ ବାସିର ପଠାନ ମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅପହରଣ କରି ନିଆ ଯାଇଛି | ଗୁରୁଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ବାବା ଅଜିତ ସିଂ 100 ଅଶ୍ଵାରୋହୀଙ୍କୁ ନେଇ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ପତ୍ନୀକୁ ଉଦ୍ଧାର କରିଥିଲେ। ତାଙ୍କୁ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ନିକଟକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପଠାନମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଦଣ୍ଡ ଦିଆଯାଇଥିଲା। ବର୍ତ୍ତମାନ ବାସିରେ ଥିବା ଏକ ଗୁରୁଦ୍ଵାର ଏହି ଘଟଣାର ସ୍ମାରକ ଭାବରେ ଛିଡା ହୋଇଛି |

ସମ୍ରାଟ ଔରଙ୍ଗଜେବ ଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ସିଂ ଜୀ କ୍ ଖାଲସା ପକ୍ଷ ସ୍ଥାପନାକୁ ଅସହ୍ୟତା ର ସହିତ ଦେଖିଲେ | ସେ ସହ୍ୟ କରିପାରିନଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ରାଜ୍ୟରେ ଅନ୍ୟ କାହାକୁ “ସଜା ପାଶା” (ପ୍ରକୃତ ପ୍ରଭୁ) ଭାବରେ ସମ୍ବୋଧିତ କରାଯାଉ, ଯେପରି ଶିଖମାନେ ଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ସିଂ ଜୀଙ୍କୁ ଉପାସନା କରୁଥିଲେ। ଗୁରୁଙ୍କ କୋର୍ଟର ଦିନକୁ ଦିନ ବହୁ ଥିବା ପ୍ରବାହ ଉପରେ ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ସେ ତାଙ୍କ ଜେନେରାଲମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ। ଶିଖମାନଙ୍କୁ ଆନନ୍ଦପୁରରୁ ବିତାଡିତ କରିବା ପାଇଁ ମୋଗଲ ଜେନେରାଲମାନେ ସେମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ରଣନୀତି ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ।

ପାହାଡ଼ିଆ ଚିଫ୍ଟାନ୍ ଏବଂ ମୋଗଲ ସୈନିକ ମାନଙ୍କର ମିଳିତ ଶକ୍ତି ଆନନ୍ଦପୁର ଅଭିମୁଖେ ଯାତ୍ରା କରି ମେ 1705 ରେ ସହରକୁ ଯାଇଥିଲେ। ଦୀର୍ଘ ଦିନ ଧରି ଅବରୋଧ ହେତୁ ଗୁରୁ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଶିଖମାନେ ବାରମ୍ବାର ଆକ୍ରମଣକୁ ସହ୍ୟ କରିଥିଲେ। ଅବରୋଧକାରୀମାନେ ଶେଷରେ ଥକି ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ଆନନ୍ଦପୁରକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କଲେ ଗୁରୁ ସାହେବ ଏବଂ ଶିଖମାନଙ୍କୁ ଏକ ନିରାପଦ ପ୍ରସ୍ଥାନ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ।

ଆନନ୍ଦପୁର ସାହେବ ର ଏହି ଦୀର୍ଘ ଅବରୋଧରେ ସାହେବଜାଦା ଅଜିତ ସିଂ ପୁଣିଥରେ ନିଜର ସାହସ ଏବଂ ଛିରତାର ଗୁଣ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ। ଯେତେବେଳେ ଶେଷରେ, ଆନନ୍ଦପୁର 5-6 ଡିସେମ୍ବର 1705 ରେ ଖାଲି ହେଲା, ସେ ତାଙ୍କୁ ଥିଲା ପଛ ପଟ ଅବରୋଧ ପାଇଁ ଦାୟିତ୍ଵ ଦିଆଯାଇଥିଲା , ପଳାତକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ନିରାପଦ ଆଚରଣ ପାଇଁ, ଗୋଷ୍ଠୀ ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କରି ସେ ଭୋଇ ଉଦ୍ଦେ ସିଂଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ମୁକ୍ତି ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶାହି ତିବା ନାମକ ଏକ ପାହାଡ଼ ଉପରେ ସେମାନଙ୍କୁ ନିୟୋଜିତ କରିଥିଲେ । ଭୋଇ ଉଦ୍ଦେ ସିଂ ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କୁ ଏକକ ହାତରେ ଦମନ କରିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ କାଟି ଦିଆଯାଇଥିଲା ସେ ନିର୍ଭୀକ ଯୋଦ୍ଧା ଶହୀଦ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ।

ବାବା ଅଜିତ ସିଂ ତାଙ୍କ ପିତା, ସାନଭାଇ ସାହେବଜାଦା ଜୁଝାର ସିଂ ଏବଂ ପ୍ରାୟ ପଚାଶ ଶିଖଙ୍କ ସହ ସରସା ନଦୀ ପାର ହୋଇଥିଲେ। ଆହତଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଆହୁରି ହ୍ରାସ ପାଇଛି, ଗୋଷ୍ଠୀ 6 ଡିସେମ୍ବର 1705 ର ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଚମକୌରରେ ପହଞ୍ଚି ଏକ ଗହରୀ , ଉଚ୍ଚ ପାଚେରୀ ଦୁର୍ଗରେ ସ୍ଥାନ ଗ୍ରହଣ କଲା । ମଲେରକୋଟଲା ଏବଂ ସିରହିନ୍ଦରୁ ସ୍ଥାନୀୟ ରଜାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଗୁଜର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ସେମାନଙ୍କୁ ଧରି ଚମକୌର ଚାରିପାଖରେ ଏକ ରିଙ୍ଗ୍ ପିଙ୍ଗିଥିଲେ ।

ଏକ ଅସମାନ କିନ୍ତୁ ଘୋର ଯୁଦ୍ଧ 7 ଡିସେମ୍ବର 1705 ରେ ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା - ଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ସିଂ ଜୀଙ୍କ ଜାଫରନାମାଙ୍କ କଥାରେ, ମାତ୍ର ଚାଳିଶ ଜଣ ଏକ ଲକ୍ଷକୁ ବିରୋଧ କରିଥିଲେ। ସେମାନେ କ୍ଳାନ୍ତ ହେଇ ଯାଇଥିଲେ ସତ ହେଲେ ଦୃଢ଼ତା ର ସହିତ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପାଞ୍ଚଜଣ ପ୍ରତିପକ୍ଷ କ୍ଷତ୍ତ ଓ ବର୍ଜ୍ଜା ସହିତ ଘେରି ରହିଥିବା ଯୋଦ୍ଧା କୁ ନିୟୋଜିତ କରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ ।

ପାଞ୍ଚଜଣ ଶିଖ ସୈନିକ କି ପ୍ରଥମ ବ୍ୟାଚ୍ ଶହ ଶହ ମୋଗଲ ସୈନିକ କୁ ହତ୍ୟା କରିଥିଲା ନିଜ ନିଜ ଜୀବନ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିବା ପୂର୍ବରୁ । କ୍ରମାଗତ ଭାବରେ ସେମାନଙ୍କର ଜୀବନ ବଳିଦାନ ଦ୍ୱିତୀୟ ଏବଂ ତୃତୀୟ ବ୍ୟାଚ୍ ଶୀଘ୍ର ଅନୁସରଣ କଲା । ସେମାନେ ସମାନ ପ୍ରକାରର ଚମତ୍କାର ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ । ଭାରି ଅସୁବିଧା ବିରୁଦ୍ଧରେ ସାହସ ବାନ୍ଧି ଆଗକୁ ମାଡି ଚାଲିଥିଲେ । ଦୁର୍ଗ ଭିତରେ ଏକ ରଣନୀତିକ ସ୍ଥାନରେ ବସି ଗୁରୁ ସାହେବ ଭୟଙ୍କର ଯୁଦ୍ଧର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖୁଥିଲେ ।

ସାହେବଜାଦା ଅଜିତ ସିଂ ଯୁଦ୍ଧକ୍ଷେତ୍ରକୁ ଯିବାକୁ ଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ସିଂ ଜୀଙ୍କଠାରୁ ଅନୁମତି ମାଗିଥିଲେ। ଗୁରୁ ଜୀ ତାଙ୍କୁ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସହିତ ଶିଖ ଯୋଦ୍ଧାମାନଙ୍କୁ ପଠାଇଲେ । ଯୁଦ୍ଧ ସାହେବଜାଦା ଏବଂ ତାଙ୍କ ସାଥୀମାନେ ଦୁର୍ଗର ଫାଟକରୁ ବାହାରକୁ ଆସିବା ପରେ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ୱସ୍ତ୍ର ତାକରା “ସତ୍ ଶ୍ରୀ ଅକାଳ” ସମଗ୍ର ଯୁଦ୍ଧକ୍ଷେତ୍ରରେ ଶୁଣାଗଲା।

ମୋଗଲ ସୈନିକ ମାନେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ତଥା ସବୁ ପାର୍ଶ୍ୱ ଯୁଦ୍ଧ ସାହେବଜାଦା କୁ ଘେରି ଯାଇଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ ବାଣ ଚଳାଇ ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲେ । ପରେ ଅନ୍ୟ ସୈନିକ ମାନେ ଯୁଦ୍ଧକୁ ଡେଇଁପଡିଥିଲେ। ବାବା ଅଜିତ ସିଂ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସାଥୀମାନେ ସାହସର ସହିତ ସେମାନଙ୍କ ସାମ୍ନା କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ବାଣ ଶେଷ ହେଇ ଯାଇଥିଲା । ଘୋଡା ଉପରେ ଚଢି ବାବା ଅଜିତ ସିଂ ନିଜ ଖଣ୍ଡା ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କୁ ଆକ୍ରମଣ କରୁଥିବା ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆକ୍ରମଣ କରି ଥିଲେ । ଶତ୍ରୁ ସୈନିକ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ତାଙ୍କ ଲେନ୍ଦୁ ସହିତ ସାହିବଜାଦାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ । ସେ ଏହି ଆକ୍ରମଣରୁ ବର୍ତ୍ତୀ ଯାଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ଘୋଡା ଗୁରୁତର ଆହତ ହୋଇଥିଲେ। ତାଙ୍କୁ ଏକାକୀ ପାଇ ଶତ୍ରୁ ସୈନିକ ମାନେ ତାଙ୍କୁ ସବୁ ଦିଗରୁ ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲେ। 19 ବର୍ଷ ବୟସ୍କ ସାହେବଜାଦା ଅଜିତ ସିଂ ଯୁଦ୍ଧରେ ନିଜ ଜୀବନ ଦେଇଥିଲେ। ସେ ଯୁଦ୍ଧକ୍ଷେତ୍ରରେ ଶହାଦ ହୋଇଥିଲେ।

କାଟାଲଗତ ସାହେବ ର ଗୁରୁଦ୍ୱାର ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ସ୍ଥାନକୁ ଚିହ୍ନିତ କରେ ଯେଉଁଠାରେ ସେ ପଡିଥିଲେ, ତା'ପରେ ସାହେବଜାଦା ଜୁଝାର ସିଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଲିର ନେତୃତ୍ୱ ନେଇଥିଲେ।

ସାହେବଜାଦା ଜୁଝାର ସିଂ

ଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ସିଂ ଜୀଙ୍କର ଦ୍ୱିତୀୟ ପୁତ୍ର ସାହିବଜାଦା ଜୁଝାର ସିଂ 14 ମାର୍ଚ୍ଚ 1691 ରେ ଆନନ୍ଦପୁର ସାହେବରେ ମାତା ଜିତୋ ଜୀ କ ଗର୍ଭ ର ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲେ।

ତାଙ୍କ ବଡ଼ ଭାଇ ସାହେବଜାଦା ଅଜିତ ସିଂଙ୍କ ପରି ସେ ମଧ୍ୟ ଯୁଦ୍ଧ କୌଶଳ ତାଲିମ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ଯେହେତୁ ସେ ଧାର୍ମିକ ପାଠ ଶିଖିବା ଆରମ୍ଭ କଲେ । 1699 ମସିହାରେ, ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ ଆଠ ବର୍ଷ ହୋଇଥିଲା, ସେ ଖାଲସା ଆରମ୍ଭର ରୀତି ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

ସମୟର ଆବଶ୍ୟକତା କୁ ଦୃଷ୍ଟି ରେ ରଖି ଆନନ୍ଦପୁର କୁ ଛାଡ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ତିସେମ୍ବରରେ 1705, ସାହେବଜାଦା ଜୁଝାର ସିଂ ପନ୍ଦର ବର୍ଷ
ରେ ପଦାର୍ପଣ କଲେ। ସେ ଜଣେ ଅଭିଜ୍ଞ ଯୁଦ୍ଧ ଯୋଦ୍ଧା, ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଏବଂ ନିର୍ଭୟ ଥିଲେ । ବନ୍ୟା ପ୍ଳାବିତ ସରସ ନଦୀ କୁ ସେ ଅଣ୍ଟା ପିଠି
ରେ ବସି 6 ଡିସେମ୍ବର 1705 ରେ ରାତି ସୁଦ୍ଧା ଚମକୌର ରେ ପହଞ୍ଚି ଶତ୍ରୁଙ୍କ ପାଖକୁ ପହଞ୍ଚି ଥିଲେ।

ରାତିରେ ଅଳ୍ପ ସମୟ ବ୍ୟବଧାନରେ ସେ ପରଦିନର ଯୁଦ୍ଧ ରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ , ଗରହି ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ ହେଉଥିଲା ଯେଉଁଠାରେ
ଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ସିଂ ଜୀ ତାଙ୍କ ଚାଳିଶ ଶିଖ ଏବଂ ଦୁଇ ପୁଅଙ୍କ ସହିତ ଛାଡ଼ଣି କରିଥିଲେ ଆକ୍ରମଣ ର ସେ ବିରୋଧ କରିଥିଲେ ।

ସେମାନେ ଗୁଳି ଓ ବାଣରୁ ଅଭାବ ପରିଲକ୍ଷିତ କରିଥିଲେ ଓ ଶିଖମାନେ ନିଜକୁ ପାଞ୍ଚ ଜଣ ବ୍ୟାଠ୍ ରେ ବିଭକ୍ତ କଲେ, ଯେଉଁମାନେ ଘେରି
ରହି ଯୁଦ୍ଧରେ ଅବରୋଧକାରୀକୁ ନିୟୋଜିତ କରିଥିଲେ ।

ଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ସିଂ ଜୀ ତାଙ୍କ ସହ ଦୁଇ ସାହିବଜାଦକୁ ଦୁର୍ଗର ଶୀର୍ଷକୁ ନେଇଥିଲେ ଯେଉଁଠାରୁ ଯୁଦ୍ଧକ୍ଷେତ୍ରର ସମସ୍ତ ଦୃଶ୍ୟ ଦୃଶ୍ୟମାନ
ହେଉଥିଲା।

ବିପକ୍ଷଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ ଆକ୍ରମଣର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବା ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି କରାଯାଇଥିଲା । ଶିଖ ସୈନିକ ମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ଏବଂ
ଗୁଳିଗୋଳା ଦାୟିତ୍ୱ ନେଇଥିଲେ ଏବଂ ଉଭୟ ସାହିବଜାଦା ମଧ୍ୟ ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲେ।

ଯଦିଓ ସେମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବାଇଜେଗରର ବୃହତ କଣ୍ଠିଜେଷ୍ଟ ତୁଳନାରେ ବହୁତ କମ୍ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କର ମନୋବଳ ବହୁତ ଉଚ୍ଚ ଥିଲା । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ସିଂ ଜୀଙ୍କର ଉପସ୍ଥିତି "ଅବିସ୍ମରଣୀୟ ସାହସର ଆତ୍ମା" ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା । ସର୍ବଶକ୍ତିମାନଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦରେ ସେମାନେ ନିଷ୍ଠା ଏବଂ ସାହସର ସହିତ ଶତ୍ରୁକୁ ସାମ୍ନା କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲେ । ଶାନ୍ତ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲେ ସେ । ଗୁରୁ ସାହିବ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଯୁଦ୍ଧର ରଣନୀତି ସହ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ ।

ଯୁଦ୍ଧକ୍ଷେତ୍ରରେ ତାଙ୍କ ବଡ଼ ଭାଇର ସାହସିକ ବଳିଦାନ ଦେଖିବା ପରେ ସାହେବଜୀଦା ଜୁଝାର ସିଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 15 ବର୍ଷ ବୟସ ରେ ତାଙ୍କର ବାପା କୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଭାଇଙ୍କ ପଦାଙ୍କ ଅନୁସରଣ କରିବା ପାଇଁ । ଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ସିଂ ଜୀ ତାଙ୍କ ପୁତ୍ରମାନଙ୍କୁ ସତ୍ୟ ପାଇଁ ଲଢେଇ କରିବା ପାଇଁ ଅତି ଇଚ୍ଛାରେ ଏବଂ ଆନନ୍ଦରେ ପଠାଇଲେ । ସତ୍ୟ ପାଇଁ ସଂଗ୍ରାମ ଏବଂ ମାନବିକତାର ଦୁଃଖ ର ଏହି ଅନନ୍ୟ ଉଦାହରଣ ଅତ୍ୟଧିକ ନିଷ୍ଠୁର ଶାସକ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଵାର୍ଥପର କ ଲୁହା ଗୋଇଠି ତଳେ ଚାପି ହୋଇ ରହିବା ଏ ବିଶ୍ଵ ଇତିହାସର ଇତିହାସରେ କୌଣସି ସମାନତା ନାହିଁ ।

ସାହିବଜୀଦା ଜୁଝାର ସିଂ 7 ଡିସେମ୍ବର 1705 ରେ ଦିନର ଶେଷ ଆଡକୁ ଶେଷ ବିପ୍ଳବ କୁ ଆଗେଇ ନେଇଥିଲେ । ସେ ଫାଟକରୁ ବାହାରି ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କୁ ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜ କରିଥିଲେ "ସତ ଶ୍ରୀ ଅକାଳ" ସ୍ଲୋଗାନ ଦେଇ ଯାହା ଚାରିଆଡ଼େ ଘୁରି ବୁଲୁଥିଲା । ଶତ୍ରୁ ସୈନିକ ମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଯାଇଥିଲେ ଯେ ଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ସିଂ ତାଙ୍କ ଦ୍ଵିତୀୟ ପୁତ୍ରକୁ ମଧ୍ୟ ବଳିଦାନ ପାଇଁ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିଥିଲେ । ସେମାନେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶକ୍ତିରେ ଆଗକୁ ବଢିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସାଥୀ ଶିଖମାନେ ସେମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ସହିତ ପ୍ରତିରୋଧ କରିଥିଲେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଅସ୍ତ ହେବାପରେ ସାହେବଜୀଦା ଜୁଝାର ସିଂ ସେହି ସ୍ଥାନ ରେ ହିଁ ନିଜ ଜୀବନ ଉତ୍ସର୍ଗ କଲେ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନ ନିକଟରେ ଯୁଦ୍ଧ କରି ନିଜ ବଡ଼ ଭାଇର ପତନ ଦେଖିଥିଲେ ।

ଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ସିଂ ଜୀ ଅତି ନିଖୁଣ ଭାବରେ ସେ ଯୁଦ୍ଧ କୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିଥିଲେ ଯେଉଁ ଯୁଦ୍ଧ ରେ ତାଙ୍କ ପୁତ୍ର ମାନେ ବିରାଗତି କୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ।

ସେ ଏସବୁ ଦେଖି ପରମାତ୍ମା କୁ ସମ୍ମୁଖ ରେ ନତ ମସ୍ତକ ହୋଇ ଧନ୍ୟବାଦ ଜ୍ଞପାନ କରିଥିଲେ । ବୀର ପୁଅମାନେ ଶତ୍ରୁ ବିପକ୍ଷରେ ତାଙ୍କର ବଳିଦାନ ଦେଇଥିଲେ, ଗୁରୁ ଜି ପ୍ରଶାମ କରି ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଲେ ସର୍ବଶକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ।

ସାନ ସାହିବଜାଦା ମାନେ

ସାହେବଜାଦା ଜୋରାଝର ସିଂ

ସାହେବଜାଦା ଫତେହ ସିଂ

ଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ସିଂ ଜୀଙ୍କର ତୃତୀୟ ପୁତ୍ର ସାହେବଜାଦା ଜୋରାଝର ସିଂ 17 ନଭେମ୍ବର 1696 ରେ ଆନନ୍ଦପୁରରେ ମାତା ଜିତୋ ଜୀ କ ଗର୍ଭ ର ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ 5-5 ଡିସେମ୍ବର 1705 ରାତିରେ ଆନନ୍ଦପୁର ଛାଡ଼ିବା ସମୟରେ ତାଙ୍କୁ ନଅ ବର୍ଷ ବୟସ ହୋଇଥିଲା।

5 ଡିସେମ୍ବର 1700 ରେ ମାତା ଜିତୋ ଜୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରଠାରୁ ତାଙ୍କ ଘନିଷ୍ଠତା ମାତା ଗୁଜାରୀ ଜୀ (ଗୁରୁ ତେଗ ବାହାଦର୍ ଜୀ କ ପତ୍ନୀ), ତାଙ୍କ ଜେଜେମା ଯୁବକ ଜୋରାଝର ସିଂ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଶିଶୁ ଭାଇ ଫତେହ ସିଂ ଜିଏ କି 25 ଫେବୃଆରୀ 1699 ରେ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲେ ସହ ଥିଲା ।

ଗୋଷ୍ଠି ଆନନ୍ଦପୁର ସାହିବରୁ ବାହାରକୁ ଯିବାବେଳେ ମାତା ଗୁଜାରୀ ଜୀ ଉଭୟ ଦାୟିତ୍ଵ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ। ଘୋଡ଼ା ଚଢ଼ି ସରସା ନାଳ ଅତିକ୍ରମ କରିବା ସମୟ ରେ ତିନିଜଣ ଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ସିଂ ଜୀଙ୍କଠାରୁ ଅଲଗା ହୋଇଥିଲେ । ସେମାନେ ଘନ ଜଙ୍ଗଲ ଏବଂ କଠିନ ଅଞ୍ଚଳ ଦେଇ ଗଲେ । ସେମାନେ ଅନେକଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ । ରାସ୍ତାରେ ବଣୁଆ ଜନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ସାହସୀ ସାହିବଜୀଦା ଚାଲିଲେ ନିର୍ଭୟରେ ଭିତରେ ସେମାନଙ୍କର ଜେଜେମାଙ୍କ ସହିତ ଗୁରୁବାଣୀ ବର୍ଣ୍ଣନା ଶୁଣି ଶୁଣି । ଏହିପରି ଯାତ୍ରାକୁ ଆରାମଦାୟକ କରିବା ପାଇଁ କାହାଣୀ ଠାରୁ ଶିଖ ଲଢ଼ିହାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁ ଶୁଣେଇ ଶୁଣେଇ ଚାଲିଥିଲେ ।

ସେମାନଙ୍କର ରୋଷେଇକାରୀ ଗାଈ, ଯିଏ ନାଳ ର ସ୍ରୋତ ପାର କରିବାରେ ସଫଳ ହୋଇଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ନିକଟକୁ ନେଇଗଲେ ବର୍ତ୍ତମାନର ରୋପର ଜିଲ୍ଲାର ମୋରିଣ୍ଡା ନିକଟସ୍ଥ ସାହେରୀ ନାମରେ ପରିଚିତ ଖେରୀ ଗାଁରେ ନିଜ ଘର କୁ । ଘୋଡ଼ାକୁ ଖୋଲିବାବେଳେ ସେ ଦେଖିଲେ ଯେ ସାତଲବ୍ୟାଗରେ କିଛି ନଗଦ ଅଛି । ଏହା ତାଙ୍କୁ ବିଶ୍ଵାସଘାତକତା ପାଇଁ ପ୍ରଲୋଭିତ କଲା । ସେ କେବଳ ରାତିରେ ସାତଲବ୍ୟାଗ ଚୋରି କରିନାହାଁନ୍ତି, ବରଂ ପୁରସ୍କାର ଆଶାରେ ପଳାତକମାନଙ୍କୁ ସରକାରଙ୍କୁ ଜଣେଇ ବିଶ୍ଵାସଘାତକତା କରିବାକୁ ଯୋଜନା କରିଥିଲେ।

ସେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଶୁଣିଛି ଗୁରୁ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ଗିରଫ କରିବା ପାଇଁ ସିରହିନ୍ଦର ନବାବ କ୍ ଦୋଷଣା କରିଥିବା ପୁରସ୍କାର ବିଷୟରେ । ଏହା ତାଙ୍କ ମନରେ ହୁହୁ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା ଯେ ଗୁରୁଙ୍କ ପରିବାର ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଘରେ ରଖିବା ଏବଂ ପୁରସ୍କାରର ଲୋଭ, ଯଦି ସେ ସେମାନଙ୍କୁ ଗିରଫ କରାଇପାରନ୍ତି କିମ୍ବା ବିଶ୍ଵସ୍ତ ରହିପାରନ୍ତି ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ଲୋଭକୁ ଦୂର କରି ମୋରିନ୍ଦାର ରଜାହର ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଆଣିଥିଲେ ।

7 ଡିସେମ୍ବର 1705 ଦିନ, ଚମକୌରର ଭାଗ୍ୟଶାଳୀ ଯୁଦ୍ଧର ଦିନ, ସେ ଦିନ ସାହେବଜୀଦା ଜୋରାଝରର ସାଙ୍ଗରେ ସାହେବଜୀଦା ଫତେହ ସିଂ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଜେଜେମା ମାତା ଗୁଜାରୀ ଜି କୁ ଗିରଫ କରାଯାଇଥିଲା ମୋରିନ୍ଦାର ଅଧିକାରୀ ଜାନି ଖାନ ଏବଂ ମଣି ଖାନ ରଜହାର କ ଦ୍ୱାରା । ସେମାନଙ୍କୁ ରାତି ପାଇଁ କୋତଝାଳୀ (ପୋଲିସ ଷ୍ଟେସନ) ରେ ରଖାଯାଇଥିଲା ।

ଉଭୟ ସାହିବଜୀଦା ଶିଖମାନଙ୍କ ସାହସିକତା ଏବଂ ଅନନ୍ୟ ଶହୀଦ ଗୁରୁ ଅର୍ଜୁନ୍ ଦେବ ଜୀ ଏବଂ ଗୁରୁ ତେଗ ବାହାଦର୍ ଜୀ କ ବିଷୟରେ କାହାଣୀ ଶୁଣିଲେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରିୟ ଏବଂ ସ୍ନେହୀ ଜେଜେମା କ ଠାରୁ । ପରଦିନ ସେମାନଙ୍କୁ ସିରହିନ୍ଦକୁ ପଠାଗଲା ଯେଉଁଠାରେ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ବହୁ ଜନସମାଗମ ହୋଇଥିଲା ଯେହେତୁ ସେମାନଙ୍କ ଗିରଫ ଖବର ପ୍ରଚାରିତ ହୋଇଥିଲା ।

ଲୋକମାନେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲେ ଯେ ଯୁବକ ନିରୀହ ବାଳକମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ମାନନୀୟ ଜେଜେମାଙ୍କ ସହିତ ଗିରଫ କରାଯାଇଥିଲା ଯୁବକ ସାହିବଜୀଦା କ ନିର୍ଭୀକ ରୂପ ଦେଖି ସମସ୍ତେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଶଂସା କରୁଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନେ କହିଥିଲେ, "ସାହସୀ ପିତାଙ୍କ ସାହସୀ ପୁତ୍ର" ।

ସିରହିନ୍ଦରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ସେମାନେ ଦୁର୍ଗର କୋଲୁ ଟାଞ୍ଜର (ଥାଣ୍ଡା ବୁର୍ଜ) ରେ ରାତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିଲେ । ଗୁରୁ ସାହେବଙ୍କର ଜଣେ ଭକ୍ତ, ଭାଇ ମୋତି ନାମକ ଜଣେ ମେହେରା (ଜଳ ପରିବହନକାରୀ) ଯେତେବେଳେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ଦୁଇ ସାହିବଜୀଦା ସେମାନଙ୍କ ଜେଜେମା'ଙ୍କ ସହ ଶୀତଳ ଟାଞ୍ଜରରେ ଭୋକରେ ଶୋଇଛନ୍ତି, ସେ ରାଜଦ୍ରୋହ କୁ ଖାତିର କରି ନଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଜୀବନର ଏକ ବଡ଼ ବିପଦ କୁ ମୁଣ୍ଡେଇ ନେଇଥିଲେ ଏବଂ ଯୁବକ ସାହିବଜୀଦାଙ୍କୁ କ୍ଷୀର ପରିବେଷଣ କରିଥିଲେ । ପରେ ସାହିବଜୀଦାଙ୍କୁ କ୍ଷୀର ସେବନ କରାଇଥିବାରୁ ସେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପରିବାର କୁ କୋହଲୁ / ଘଣା (କ୍ରସର) ରେ ଜୀବନ୍ତ ପେଶା ଯାଇ ଦକ୍ଷିତ କରାଯାଇଥିଲା ।

୨ ଡିସେମ୍ବର ୧୭୦୫ ରେ, ଦୁଇ ସାହିବଜାଦା କୁ ଫୌଜଦାର କ ଆଗରେ ହାଜର କରାଯାଇଥିଲା , ନବାବ ଖାଜିର ଖାନ, ଯିଏକି ତାଙ୍କ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ସହଯୋଗୀ ମଲେରକୋଟଲାର ନବାବ ଶେର ମହମ୍ମଦ ଖାନଙ୍କ ସହ ଚମକୌରୁ ଫେରି ଆସିଥିଲେ। ଖାଜିର ଖାନ ଦୁଇ ସାହିବଜାଦକୁ ଧନ ଏବଂ ସମ୍ମାନର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇ ଇସଲାମକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପ୍ରଲୋଭିତ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ଏହି ପରାମର୍ଶକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ।

ଏହା ପରେ ସେ ସେମାନଙ୍କୁ ମୃତ୍ୟୁ ଧମକ ଦେଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ଭୟଭୀତ ହୋଇନଥିଲେ। ଶେଷରେ ମୃତ୍ୟୁଦଣ୍ଡ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା। ନିରୀହ ବାଳକମାନଙ୍କ ନୃଶଂସ ହତ୍ୟା ବିରୋଧରେ ଶେର ମହମ୍ମଦ ଖାନ ଏକ ଦୃଢ଼ ବିରୋଧ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଖାଜିର ଖାନଙ୍କୁ ଏହି ଅମାନୁଷ୍ଟିକ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ନିବୃତ୍ତ ହେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ। ଖାଜିର ଖାନଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରୀ ସୁତା ନନ୍ଦ ତାଙ୍କର ବିଶ୍ୱସ୍ତତାକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବା ଏବଂ ମାଲିକଙ୍କ ଅନୁଗ୍ରହ ପାଇବା ପାଇଁ ଅତ୍ୟଧିକ ଉତ୍ସାହର ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ। ସେ ଦୁଇ ସାହିବଜାଦାକୁ ତୁରନ୍ତ ମୃତ୍ୟୁଦଣ୍ଡ ଦେବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ, କାରଣ ସେ ଭାବିଥିଲେ ଏହି ବାଳକ ମାନଙ୍କୁ ମାରିଦେବା ହିଁ ବୁଦ୍ଧିମାନି ର କାମ ଅଟେ। କିନ୍ତୁ ନିରୀହ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଜୀବନରୁ ବଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ଶେର ମହମ୍ମଦ ଖାନଙ୍କ ନିବେଦନ ଉପରେ, ଓ ଏହି ଆଦେଶ କୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାର ପରାମର୍ଶ ଉପରେ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଅଧିକ ସମୟ ଦିଆଗଲା ।

ସାହେବଜାଦା ଜୋରାଝର ସିଂ ଏବଂ ତାଙ୍କର ଭାଇ ଫତେହ ସିଂ, ପ୍ରବଳ ଶୀତ ରେ ଆହୁରି ଦୁଇ ଦିନ ସେମାନଙ୍କର ବୃଦ୍ଧ ଜେଜେମା'ଙ୍କ କୋଳ ରେ ଅତିବାହିତ କରିଥିଲେ। ପରଦିନ ଦୁର୍ଗ ରୁ କୋର୍ଟ ପାଇଁ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ମାତା ଗୁଜାରୀ ଜୀ ତାଙ୍କ ନାତି ମାନଙ୍କୁ ଆଲିଙ୍ଗନ କଲେ, ସେମାନଙ୍କୁ ଆଶୀର୍ବାଦ କଲେ ଏବଂ ପବିତ୍ର ଗୁରୁମାନଙ୍କର ପରମ୍ପରା କୁ ସୁଚ୍ଛ କରିବାକୁ କହିଥିଲେ। ଦୁଇଜଣ ସାହିବଜାଦା ଏପରି କରିବାକୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇ ଖୁସିରେ ଚାଲିଗଲେ। ସେମାନେ ନବାବଙ୍କର କୋର୍ଟ କୁ ପହଞ୍ଚିଲା ପରେ, ସେମାନେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କକଲେ ଯେ ବଡ଼ ଗେଟ୍ ବନ୍ଦ ଥିଲା ଏବଂ କୋର୍ଟରେ ପ୍ରବେଶ ପାଇଁ କେବଳ ଏକ ଛୋଟ ଝରକା ଥିଲା । ବୁଦ୍ଧିମାନ ସାହିବଜାଦାସ ସବୁ ଖେଳ ବୁଝି ଗଲେ । ଏବଂ ସେ ମଧ୍ୟ ଖେଳ ଖେଳିଲେ । ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ମୁଣ୍ଡ ନ ନୁଆଁଇ ପାଦ ଆଗକୁ କରି ଝରକା ଦେଇ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲେ । ସେମାନେ ଭିତରକୁ ଯିବାପରେ ପ୍ରାଙ୍ଗଣରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଶିଖ ଅଭିବାଦନ ଜଣାଇଲେ।

ଖାହିଗୁରୁ ଜି କା ଖାଲସା ଖାହିଗୁରୁ ଜି କି ଫତେହ

ଖାଲସା ହେଉଛି ଇଶ୍ୱର କର , ଇଶ୍ୱର କ ବିଜୟ ହେଉ ।

ସମସ୍ତ ଅବାଲତମାନେ ସେମାନଙ୍କର ନିର୍ଭୀକ ଆଚରଣ ଦ୍ୱାରା ବହୁତ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥିଲେ । ନବାବ ଖାଜିର ଖାନ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ପଲକୁ ଆସିବା ପାଇଁ । ଦୁଇ ସାହିବଜାଦା ଗୋଟିଏ ସ୍ୱରରେ ପାଟି କରି କହିଥିଲେ, "ଆମେ ସାଂସାରିକ ଧନ ପାଇଁ ଚିନ୍ତା କରୁନାହିଁ। କୌଣସି ମୂଲ୍ୟରେ ଆମେ ଆମର ଧର୍ମ ତ୍ୟାଗ କରିବୁ ନାହିଁ।

ନବାବ ପୁନର୍ବାର ସେମାନଙ୍କୁ ମନାଇବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରି କହିଥିଲେ," ତୁମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯୁବକ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ, ଏହା ତୁମର ଉପଭୋଗ ଏବଂ ମଉଜ ମଜଲିଶ କରିବା ର ବୟସ । ଯଦି ଆପଣ ପରାମର୍ଶ ଶୁଣନ୍ତି, ତେବେ ଆପଣ ଏହି ଦୁନିଆରେ ନିଜ ହୃଦୟର ଭିତରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ବିଷୟବସ୍ତୁକୁ ଉପଭୋଗ କରିବେ ଏବଂ ଏକ ଗୌରବମୟ ଜୀବନ ଅତିବାହିତ କରିବାର ଆଶୀର୍ବାଦ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବେ । କିନ୍ତୁ ଯୁବକ ସାହିବଜାଦା ସେମାନଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ବଳିଦାନ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲେ। ସାହେବଜାଦା ଜୋରାଝର ସିଂ ନିର୍ଭୟରେ କହିଥିଲେ, ଆମେ ଅତ୍ୟାଚାର ଏବଂ ଅନ୍ୟାୟ ବିରୋଧରେ ଲଢୁଛୁ ଆମେ ଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ସିଂଙ୍କ ପୁତ୍ର, ଗୁରୁ ତେଗ ବାହାଦର୍ ଜୀଙ୍କର ନାତି ଏବଂ ଗୁରୁ ଅର୍ଜୁନ୍ ଦେବ ଜୀଙ୍କର ବଂଶଧର । ଆମେ ସେମାନଙ୍କ ପଦାଙ୍କ ଅନୁସରଣ କରିବୁ। ଆମର ବିଶ୍ୱାସର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଆମେ ସମସ୍ତ ବଳିଦାନ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ "।

କୋର୍ଟର ଜଣେ ଅଧିକାରୀ ଦିୱାନ ସୁତା ନନ୍ଦ ସାହିବଜାଦାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଇ ପଚାରିଲେ, ଯଦି ତୁମେ ମୁକ୍ତ ହେବ ତେବେ ତୁମେ କେଉଁଠାକୁ ଯିବ?

ସାହେବଜାଦା ଜୋରାଝର ସିଂ କହିଲେ, ଆମେ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଯିବୁ, କିଛି ଶିଖକୁ ଏକାଠି କରିବୁ, ଭଲ ଘୋଡ଼ା ଧରିବୁ ଏବଂ ତା'ପରେ ଯୁଦ୍ଧକ୍ଷେତ୍ରକୁ ଫେରି ତୁମ ଏବଂ ତୁମର ସନ୍ତାନଙ୍କୁ ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ କରିବୁ ।

ସେମାନଙ୍କ ଉତ୍ତରରେ ଦିୱାନ ସୁତା ନନ୍ଦ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ସେ ନବାବଙ୍କୁ କହିଥିଲେ, "ସାର୍, ଯେତେବେଳେ ଏହି ପିଲାମାନେ ବଡ଼ ହେବେ, ସେମାନେ ସରକାରଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିଦ୍ରୋହ କରିବେ। ସେମାନଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡିତ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ କୌଣସି ମତ ରେ ମୁକ୍ତ ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

ଦୁଇ ସାହିବଜାଦା ପରସ୍ପର ସହିତ ନିର୍ଭୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁଥିଲେ ଏବଂ କୋର୍ଟର ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ନେଇ ଅବହେଳିତ ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଜୀବନ ଏବଂ ମୃତ୍ୟୁର ପ୍ରଶ୍ନ ହୋଇଥିଲେ ହେଁ ସେମାନଙ୍କ ମୁହଁରେ କୌଣସି ଭୟ କିମ୍ବା ଚିନ୍ତା ନଥିବାରୁ କୋର୍ଟ ଚାଳକମାନେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଯାଇଥିଲେ । 11 ଡିସେମ୍ବର 1705 ରେ ଏକ କାନ୍ଥରେ ଜୀବନ୍ତ ସିଲ୍ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ। ସେମାନେ ବିଚଳିତ ନ ହୋଇ ଏହି ଦଣ୍ଡ ଶୁଣିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ବିଚାରପତିମାନଙ୍କ ଏ ଶୁଣାଣି ଶୁଣି ସମସ୍ତେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ।

କୋର୍ଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ମଲେରକୋଟଲାର ମୁଖ୍ୟ ନବାବ ଶେର ମହମ୍ମଦ ଖାନ ମୃତ୍ୟୁଦଣ୍ଡ ବିରୋଧରେ ନିବେଦନ କରି କହିଲେ ଯେ ବାଳକମାନେ ଛୋଟ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଏପରି କଠୋର ଦଣ୍ଡ ଦିଆଯିବ ଉଚିତ ନୁହେଁ, କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରରେ ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ସେମାନେ ଦାୟୀ ହୋଇପାରିବ ନହଁ ।

ଏହା ପରେ ସାହିବଜାଦାଙ୍କୁ ପୁନର୍ବାର ଟାଣାରକୁ ପଠାଗଲା । ସେମାନେ ଜେଜେମା'ଙ୍କୁ କୋର୍ଟର ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଏକ ରିପୋର୍ଟ ଦେଇଥିଲେ। ସେ ତାଙ୍କ ନାତିମାନଙ୍କୁ ଆଲିଙ୍ଗନ କଲେ, ସେମାନଙ୍କର ସାହସିକ ସ୍ଥିତି ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ପିଠିରେ ଥାପୁଡ଼ାଇ କରି ସାହସ ବଢେଇଥିଲେ । ସେ ସେମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିଥିଲେ, “ତୁମେ ତୁମର ସମ୍ମାନିତ ଜେଜେବାପା ଏବଂ ତୁମର ବୀର ପିତାଙ୍କ ସମ୍ମାନ ଏବଂ ସମ୍ମାନକୁ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ସମର୍ଥନ କରିଛ । ଭଗବାନ ସର୍ବଦା ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ରୁହନ୍ତୁ ”।

ପରଦିନ ସେମାନଙ୍କୁ ପୁନର୍ବାର ନବାବଙ୍କ କୋର୍ଟକୁ ନିଆଗଲା। ନବାବ ପୁନର୍ବାର ସେମାନଙ୍କୁ ଇସଲାମ ଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ କହିଥିଲେ। ଉଭୟ ସାହିବଜାଦା ନିର୍ଭୟରେ ଘୋଷଣା କଲେ, "ଆମେ କେବେ ହେଲେ ଆମର ବିଶ୍ୱାସ ତ୍ୟାଗ କରିବୁ ନାହିଁ, ଏହାର ପରିଣାମ କ'ଣ ହୋଇପାରେ। ମୃତ୍ୟୁ ର ଆମ ପାଇଁ କୌଣସି ଅର୍ଥ ନାହିଁ " ସେମାନଙ୍କ ଦୃଢ଼ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନବାବ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଯାଇଥିଲେ।

ରୂପାନ୍ତରର ବିକଳ ପୁନର୍ବାର ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ହେଲା, ସାହିବଜାଦାଙ୍କୁ ସେହି ସ୍ଥାନକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଠାରେ କାନ୍ଧ ଉଠାଯାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କୁ ସେହି କାନ୍ଧ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଛିଡ଼ା କରାଗଲା । ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା କାଜୀ ସେମାନଙ୍କୁ ଇସଲାମ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନକୁ ନଷ୍ଟ ନକରିବାକୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ। ଏପରିକି ନିର୍ବାହକାରୀମାନେ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କୁ ବୁଝାଇ ତାଙ୍କ ମତ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଉଭୟେ ସେମାନଙ୍କର ସଂକଳ୍ପରେ ସଫଳ ଥିଲେ। ସେମାନେ ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦେଲେ, "ଆମେ ଆମର ବିଶ୍ୱାସ ତ୍ୟାଗ କରିବୁ ନାହିଁ। ମୃତ୍ୟୁ ଆମକୁ ଭୟଭୀତ କରି ପାରିବ ନାହିଁ "।

ଏହା ପରେ ଦୁହେଁ ଗୁରୁବାଣୀ ପାଠ କରିବା ଆରମ୍ଭ କଲେ କାନ୍ଧଟି ଇଟା କୁ ଇଟା ଯୋଡ଼ି ଉପରକୁ ଯାଉଥିଲା । ପରମ୍ପରା ଅନୁଯାୟୀ, ସେମାନଙ୍କର କୋମଳ ଶରୀରଗୁଡ଼ିକର ଚତୁର୍ପାର୍ଶ୍ୱରେ କାନ୍ଧ ତିଆରି କରାଗଲା, ଛାତି ଉପରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ଏହା ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ଏହା ଏପରି ଘଟିଲା ଯେ ହଠାତ୍ କାନ୍ଧ ତଳେ ପଡ଼ିଗଲା ଏବଂ ସାହିବଜାଦାମାନେ ମଧ୍ୟ ଚେତାଶୂନ୍ୟ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ଚେତନା ଫେରି ପାଇବା ପରେ ସେମାନଙ୍କୁ ପୁନର୍ବାର ଇସଲାମ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ କୁହାଗଲା। ଧର୍ମ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ମନା କରିବ ପରେ ସାହେବଜାଦା ଜୋରାଝର ସିଂ ଏବଂ ଫତେହ ସିଂଙ୍କୁ ମୃତ୍ୟୁଦଣ୍ଡ ଦିଆଯାଇଥିଲା।

ବୃଦ୍ଧ ମାତା ଗୁଜାରୀ ଜୀ, ଯାହାଙ୍କୁ ଚିକିତ୍ସା ଦୂରରେ ଥିବା ଅସ୍ତ୍ରା ଟାଣାରରେ ରଖାଯାଇଥିଲା ସାହେବଜାଦା କି ମୃତ୍ୟୁ ଖବର ତାଙ୍କ କାନରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ଶେଷ ନିଶ୍ୱାସ ତ୍ୟାଗ କଲେ । ସେ ନାତିମାନଙ୍କ ସହିତ ପରିବ୍ରାଣ ମଧ୍ୟ ପାଇଥିଲେ । ସିରହିନ୍ଦ ସହରରେ ଏକ ବଡ଼ ଧରଣର ଗଣ୍ଡଗୋଳ ହୋଇଥିଲା। ଏହି ଅତ୍ୟାଚାର ଉପରେ ସମସ୍ତେ କ୍ରୋଧିତ ହୋଇଥିଲେ। ଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ସିଂ ଜୀଙ୍କର ସାହସୀ ପୁତ୍ରମାନଙ୍କର ସାହସ ଏବଂ ସ୍ଥିରତାକୁ ସମସ୍ତେ ପ୍ରଶଂସା କରିଥିଲେ।

ତା ପରଦିନ ସିରହିନ୍ଦ ର ଜଣେ ଧନୀ ବ୍ୟବସାୟୀ ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ମଲ୍ ଏହି ତିନି ମୃତଦେହକୁ ଶବଦାହ କରିଥିଲେ । ନବାବ କି ସମସ୍ତ ସର୍ତ୍ତକୁ ସେ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେ ଶବଦାହ ପାଇଁ ଚୟନ କରିଥିବା ସମଗ୍ର ଜମିରେ ମୁଦ୍ରା ବିସ୍ତାର କରିଥିଲେ ।

ଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ସିଂହ ଜିଙ୍କ ଶହୀଦ ହେଇଥିବା ଦୁଇ ପୁତ୍ର କି ସହିତ ସେମାନଙ୍କ ଜେଜେମା'ଙ୍କ ସହ ଶବଦାହ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ମାନର ସହ କରାଯାଇଥିଲା ।

ମାନବ ଇତିହାସରେ ଏହିପରି ବାଳକମାନଙ୍କର ଶହୀଦ ହେବାର କୌଣସି ସମାନ୍ତରାଳତା ନାହିଁ । ସାହେବଜାଦା ଜୋରାଝର ସିଂହୁ ମାତ୍ର ଆଠ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ଏବଂ ସାହେବଜାଦା ଫତେହ ସିଂହ ବୟସ ଛଅ ବର୍ଷରୁ କମ୍ ଥିଲା । ସେମାନଙ୍କୁ ଜୀବନ୍ତ କାଢ଼ି ରେ ସମାଧି କରାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ନିଷ୍ଠୁର ସରକାରଙ୍କ ଅତ୍ୟାଚାର ଆଗରେ ସେମାନେ ମୁଣ୍ଡ ନୁଆଁଇ ନଥିଲେ । ସେମାନେ ନିଜ ବିଶ୍ୱାସରେ ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ରହିଲେ । ଏହା ପରେ ମଧ୍ୟ, ଯେତେବେଳେ ସେମାନଙ୍କୁ ଭୟଙ୍କର ପରିଶ୍ରମ ର ଧମକ ଦିଆଗଲା, ଭୟ ସାହସର ସହିତ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, "ତୁମେ ବୋଧହୁଏ ଆମର ଗୌରବମୟ ପରମ୍ପରା ବିଷୟରେ ଜାଣି ନାହିଁ । ଆମ ମହାନ ଘରେ ଯେ କୌଣସି ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ମଧ୍ୟରେ ବି ବିଶ୍ୱାସ କୁ ବଜାୟ ରଖିବା ପରମ୍ପରା ଅଟେ" ।

ପୁରାତନ ସିରହିନ୍ଦ ସହର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ପୁରାତନ ଫାହଗଡ଼ ସାହେବ ଠାରେ ଚାରିଟି ଶିଖ୍ ମନ୍ଦିର ଦ୍ୱାରା ଏହି ସ୍ଥାନ ଚିହ୍ନିତ ହେଉଛି । ଶହୀଦମାନଙ୍କ ସ୍ମୃତି ସମ୍ମାନ ପାଇଁ ପ୍ରତିବର୍ଷ 25 ରୁ 28 ଡିସେମ୍ବର ମଧ୍ୟରେ ଏଠାରେ ଏକ ଧାର୍ମିକ ମେଳା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥାଏ । ଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ସିଂହ ଜୀ ରାଇକୋଟରେ ଥିଲେ, ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ସାନ ସାହିବଜାଦା ମାନଙ୍କ ଶହୀଦ ଖବର ନୁର ମାହି ତାଙ୍କୁ ଦେଇଥିଲେ । ଏହା ଶୁଣି ସେ ତୀରର ଏକ ଅଂଶ ସହିତ ଏକ ଛୋଟ ଗଛ ବାହାର କରି ପୂର୍ବାନୁମାନ କଲେ ଯେ ଏହା ଭାରତରେ ମୋଗଲ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଉଚ୍ଛେଦ ଘଟାଇବ । ଏବଂ ସେ ସମ୍ରାଟ ଔରଙ୍ଗଜେବ କୁ ଲେଖିଥିଲେ: ଯଦି ଚତୁରତା ଏବଂ ବିଶ୍ୱାସଘାତକତା ଦ୍ୱାରା ଏକ ଶୂନ୍ୟ ଦୁଇଟି ସିଂହ ଛୁଆ କୁ ହତ୍ୟା କରିବାରେ ସଫଳ ହୁଏ ତେବେ ଏହା ସାମାନ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହେଁ କାରଣ ସିଂହ ନିଜେ ବଞ୍ଚେ ଓ ଆଘାତ ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବା

ସାହିବଜାଦା କି ଶହୀଦ ହେବା ଖବର ସମଗ୍ର ରାଷ୍ଟ୍ର କୁ ଉଦ୍ବେଳିତ କଲା । ଯେହେତୁ ଦୁଇ ସାହିବଜାଦକୁ ସିରହିନ୍ଦ ରେ ନବାବ ଖାଜିର ଖାନଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଅତି ନିର୍ମମ ଭାବରେ ହତ୍ୟା କରାଯାଇଥିଲା, ଏହି କାରଣରୁ ଶିଖମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସିରହିନ୍ଦ ଏକ ଅଭିଶପ୍ତ ସହର ଥିଲା । ନଭେମ୍ବର 1708 ରେ ଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ସିଂ ଜୀଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ବାବା ବନ୍ଦା ସିଂ ବାହାଦର (1670-1716) ତାଙ୍କ ପତାକା ତଳେ ଆଗକୁ ବଢ଼େଇ ଥିଲେ । 'ଚାପର ଚିରି ଯୁଦ୍ଧ' ଯାହାକି 12 ମଇ 1710 ରେ ହୋଇଥିଲା , ସେମାନେ ଶିରହିନ୍ଦ ଉପରେ ଭୟଙ୍କର ଆକ୍ରମଣ କରି ମୋଗଲ ସୈନିକ କୁ ପରାସ୍ତ କରି ଖାଜିର ଖାନଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କଲେ ଏବଂ 14 ମଇରେ ଶିଖ ମାନେ ସେଇ ସହର କୁ ଦଖଲ କରିଥିଲେ ।

ଚାରି ସାହିବଜାଦଙ୍କ ଶହୀଦତା ବିଷୟରେ ଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ସିଂ ଜୀ ତାଙ୍କ ଶିଖମାନଙ୍କୁ ସମ୍ବୋଧିତ କରି କହିଥିଲେ:

**ମୁଁ ମୋ ଚାରି ପୁଅ କି ବଳୀଦାନ ଦେଇଛି
ମୋର ହାଜର ହାଜର ପୁଅ କୁ ବଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ
ସେମାନେ ଆଜି ବି ଜୀବିତ ଅଛନ୍ତି**

